

Ricard Salvat, l'amic, el mestre

La maleta sarda (maletasarda.blogspot.com), 24 de març de 2009

Margarida Aritzeta

Avui ha mort Ricard Salvat. L'home de teatre, director conegut arreu, home de caràcter i geni de l'escena. En molts llocs trobareu informació sobre la seva trajectòria professional, des de la fundació de l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual, passant per les seves posades en escena d'Espriu..., però també de grans clàssics mundials. Fins a la darrera obra que va portar al Borràs la tardor de l'any passat (que jo anunciava en un post), coincidint amb l'any Rodoreda.

Per mi ha estat també unes altres coses.

Va ser el primer professor que, a la Universitat de Barcelona, l'any 1971, ens va sacsejar per les orelles fins al moll de l'os a una generació d'estudiants que no havíem sentit a parlar mai de res de la literatura catalana, ni havíem llegit res, ni havíem anat al teatre..., va ser, a la universitat, el nostre revulsiu i la nostra primera escola. Ell em va obrir els ulls a la meva ignorància i a la profunditat del seu saber. «Vostès han llegit tal, i tal altre?», ens preguntava. «Han vist que aquests dies ha sortit publicat...? Però, com pot ser, en-

cara no han vist aquesta representació?» Vèiem créixer al nostre davant, enduts per la força del seu discurs, tota la potència d'una tradició just estroncada per les seqüeles d'una guerra que ja ens quedava lluny, vèiem, de la seva mà, la possibilitat d'embastar els ponts amb unes generacions d'homes i de dones que ens cridaven per passar-nos el relleu.

I ell va ser també això: l'amic, la persona afable i propera (exigent, sobretot amb si mateix, de caràcter fort), la persona capaç d'enllaçar els més alts desafiaments de l'exigència estètica (donava gust discutir-hi de teoria de l'art) amb els detalls més elementals de la vida quotidiana.

Ens havíem citat fa poc més d'una setmana per a una calçotada a casa. Dos dies abans em va dir que no se sentia amb força. Però vàrem parlar per telèfon sobre literatura, sobre el món actual i la voràgine de les publicacions literàries. I vàrem quedar citats per a la presentació d'una obra seva, a primers d'abril (reedició d'una antiga publicació que pràcticament no s'havia conegut en el seu dia), i per a

la presentació de la meua darrera novel·la.

La primera vegada que en Ricard Salvat i la Núria van venir a la masia per una calçotada, hi va haver un incendi just a la terra del costat. Vam haver de sortir corrents i començar a apagar foc mentre arribaven els bombers, perquè les flames no arribessin als pins i a la casa. Els re-

cordo a ell i a la Núria, amb les galledes d'aigua, mentre el gos bordava desesperat... Després, quan tot va acabar bé i ens vam acabar d'asseure a taula, vam fer la broma que li havíem preparat una bona escenografia.

Gràcies, al Ricard, per la seva saviesa. Per la seva amistat. Pel seu mestratge.

